

CONCERT, THURSDAY, MAY 26

Performances feature current and former students of the Bard College Conservatory:

Singers:

Jardena Gertler-Jaffe, Maximillian Jansen, Samantha Martin, Megan Jones

Pianists:

Sung-Soo Cho, Ryan McCullough

Clarinet:

Collin Lewis

Violin:

Blanche Darr

DAN SHORE

Five Songs from Anna Berkowitz

(2021)

ELÉONORE BIEZUNSKI

*Ikh hob nisht keyn shande
Kum aroys tsu mir mayn libste
Hostu mikh lib*

SOLOMON ROSOWSKY

Ikh bin a balegole

(1914)

SOLOMON ROSOWSKY

Lomir zikh iberbetn

(1914)

DAVID LUDWIG

Di alte kashe

(2021)

ZHENYA LOPATNIK

*Stav ya pyty
In droysn iz fintster
Tsvelef a zeyger shpeyt bay nakht*

FREDERIC RZEWSKI

Mayn yingele

(1989)

HUGO WEISGALL

Selections from The Golden Peacock

(1980)

DAN SCHLOSBERG

Futility (is Futility)

(2021)

SARAH MYERSON

*Kum, lomir beyde a libe shpiln
Mentshn, hert zikh ayn mit kop*

LAINIE FEFFERMAN

Rebbe Elimeylekh

(2022)

DEREK DAVID

Four Yiddish Folksongs

(2021)

Five Songs from Anna Berkowitz

1. פֵינְגָעַלְעַךְ שִׁינְיֶנְקָעַ | Beautiful little birds — SEE PAGE 120

2. I | בְּבִין אֲ גִיְעָר אֲרוּם הַוַּיְזַ . I am a vagrant around the houses

TRANSLITERATION

Kh'bin a geyer arum hoyz,
Hob ikh mir a shtekn,
Tra, la, la, la, la, la,
Ikh shpan in ale ekn.

Gey ikh tsu a kretshme tsu,
Klap ikh on in toyer.
“Ver binstu un vos binstu?”
Entfer ikh, “A geyer.”

“Leydik-geyer arum hoyz,
Khutspenik farshayter!”
Entfer ikh keyn eyntsik vort,
Un ikh gey mir vayter.

Fort a poyerl farbay,
“Tso ti mash na shvetshe?”
Farshtey ikh nit keyn eyntsik vort.
“Metshe, petshe, letshe!”

ORIGINAL YIDDISH

כ'בִין אֲ גִיְעָר אֲרוּם הַוַּיְזַ
הַאָב אַרְךְ מִיר אֲ שְׁטַעַקְנוּ,
טְרָא, לְאָ, לְאָ, לְאָ, לְאָ, לְאָ,
אַרְךְ שְׁפָאַן אַיְן אַלְעַ עַקְוַן!

גֵי אַיְךְ צֹ אֲ קְרֻעַטְשְׁמַע צֹ,
קְלָאָפְ אַיְךְ אַן אַיְן טְוִיעָה.
— וּועֶר בִּינְסְטוֹ אָוָן וּאָס בִּינְסְטוֹ?
עַנְטֶפְעָר אַיְךְ: — אֲ גִיְעָר.

— לְיִידְיק-גִיְעָר אֲרוּם הַוַּיְזַ:
חוֹצְפָהַנִּיךְ תְּאַרְשִׁיטְעָרִי!
עַנְטֶפְעָר אַיְךְ קִיְין אַיְינְצִיךְ וּאַרְטַח
אוֹן אַיְךְ גִיְ מִיר וּוּיטְעָה.

פְּאַרְטַח אֲ פּוּעַרְלַ פְּאַרְבִּיבַי:
— צָאָתִי מַאַש נָא שְׁוּעַשְׁשָׁעַ?
פְּאַרְשְׁטִי אַיְךְ נִית קִיְין אַיְינְצִיךְ וּאַרְטַח.
— מְעַטְשָׁע פְּעַטְשָׁע לְעַטְשָׁע!

ENGLISH TRANSLATION

I am a vagrant around the houses, I have a walking stick. Tra, la, la, la, la, la, I step in all corners.

I go to a tavern, I knock on the gate. “Who are you and what are you?” I answer, “A vagrant.”

Idle loafer around the houses. “Impudent, insolent fellow!”
I don't answer a single word, and I go on further.

A farmer drives past. “[in Polish] What have you got in the world?”
I don't understand a single word. “Metshe, petshe, letshe!”

3. אָמַמִּינְקָעַ, מַאֲמִינְקָעַ | O mother, mother

TRANSLITERATION

“O Maminke, Maminke,
Di kepele tut mir vey.”
“Gey mayn kind tsu a dokter,
Un efsher tsu tsvey.”
“A dokter ken heyln
Dem krankn zayn krenk,
Ober nit dos
Nokh vemen ikh benk.”

Papir iz dokh vays
Un tint iz dokh shvarts.
Kh'ob zikh ayngelibt in a meydele,
Es rayst in mir mayn harts.
Ikh bin gegangen broneven,
Fartraybn di tsayt.
Ober mayn zise lebn
Iz fun mir gants vayt.

ORIGINAL YIDDISH

„אָמַמִּינְקָעַ, מַאֲמִינְקָעַ,
די קעפֿעלָע טוט מיר וויי.”
„גֵּי מײַן קִינְד צוֹ אַדְקָטָעָה,
אוֹן אַבְשָׁר צוֹ צוֹוִי.”
„אַדְקָטָעָר קָעַן חַיְלָן
דָּעַם קְרָאַנְקָן זִין קְרָעַנְקָן,
אֶבְעָר נִיט דָּאַס
נָאָר וּמָעָן אֵיךְ בְּעַנְקָן.”

פָּאָפִיר אֵיז דָּאַר וּמִס
אוֹן טִינְט אֵיז דָּאַר שְׂוֹאָרָץ.
בַּהְאָזְבָּזְר אַפְּנָגָעַבְּט אֵין אַמִּידָעָלָע,
עַס רִימְסַט אֵין מִיר מִין חָרָץ.
אֵיךְ בִּין גַּעֲגָנוּעַן בְּרָאַנְעוּעַן,
פְּאָרָטְרִיבָּן דִּי צִיט.
אֶבְעָר מִין זִיסְעַ לְעַבְנָן
אֵיז פָּוֹן מִיר גַּאנְץ וּוַיְיט.

ENGLISH TRANSLATION

“Oh mother, mother, my head hurts.” “Go my child to a doctor, and maybe to two.”
“A doctor can heal the patient of his sickness, but not her for whom I long.”

Paper is white, and ink is black. I have fallen in love with a maiden, and it hurts my heart.
I have been harrowing [the fields] to pass the time. But my sweet darling is so far from me.

4. | בֵּין אֵיךְ מִיר אָ מִיְדָעַלְעָ אָ שִׁינֶס. I am a beautiful little girl

TRANSLITERATION

Bin ikh mir a blimele a sheyns,
Bin ikh mir a meydele a kleyns,
Mit shvarts gelokte herelekh,
Mit vayse tsarte bekelekh.

Bin ikh mir a blimele a kleyns,
Bin ikh mir a blimele a sheyns,
Mit a grine fisele,
Mit a duftik shisele.

Kumt tsu geyn dos meydele dos sheyns,
Rayst aroys dos blimele dos kleyns.
Meydele, zog far vos
Raystu mir aroys fun groz.
Meydele, zog far vos
Raystu mir aroys fun groz.

ORIGINAL YIDDISH

בֵּין אֵיךְ מִיר אָ מִיְדָעַלְעָ אָ שִׁינֶס,
בֵּין אֵיךְ מִיר אָ מִיְדָעַלְעָ אָ קְלִיְינָס,
מִיט שׂוֹאָרֶץ גַּעֲלָקְטָע הַעֲרָעַלְעָר,
מִיט וּוֹיְסַע צָרָטָע בַּעֲקָעַלְעָר.

בֵּין אֵיךְ מִיר אָ בְּלִימָעַלְעָ אָ קְלִיְינָס,
בֵּין אֵיךְ מִיר אָ בְּלִימָעַלְעָ אָ שִׁינֶס,
מִיט אָ גְּרִינְעָ פְּיַעַלְעָר,
מִיט אָ דּוֹפְטִיק שִׁיסָּעַלְעָר.

קוּמֶת צוֹ גַּיְינַן דָּאַס מִיְדָעַלְעָ דָּאַס שִׁינֶס,
ריִיסְטוּ אַרְוִיסְטָו דָּאַס בְּלִימָעַלְעָ דָּאַס קְלִיְינָס.
מִיְדָעַלְעָ, זָאָג פְּאָר וְאָס
רִיסְטוּ מִיר אַרְוִיסְטָו פָּוּנְג גְּרָאָז.
מִיְדָעַלְעָ, זָאָג פְּאָר וְאָס
רִיסְטוּ מִיר אַרְוִיסְטָו פָּוּנְג גְּרָאָז.

ENGLISH TRANSLATION

I am a beautiful little girl, I am a tiny little girl,
with tempting little black hair, with delicate little white cheeks.

I am a tiny little flower, I am a beautiful little flower,
with a little green foot, with a fragrant little bowl.

The beautiful little girl arrives, the tiny little flower tears herself out.
Little girl, tell me why you are tearing yourself out of the grass.

5. קומ אָרוּיס צו מיר מײַן לִיבְסְטָע | Come out to me my beloved

TRANSLITERATION

Kum aroys tsu mir, mayn libste,
 Kum aroys, kum aroys!
 Kh'breng far dir a gute psure
 Bay mayn hoyz, bay mayn hoyz!
 Shprotsn, blien, sheyn di blumen,
 Akh, vi sheyn! Akh, vi sheyn!
 Kum zhe, lomir beyde geyn!

Fun frimorgn bay der tir zhe,
 Heybn on, heybn on,
 Frishe, kile, shtile vintlekh,
 Heybn on, heybn on,
 Shtil tsu kushn di mezuze
 Fun mayn hoyz, fun mayn hoyz.
 Kum zhe, libste, kum aroys!

Gots genode kumt tsu flien
 Oyf a shtral, oyf a shtral!
 Un es zingen mit di toln,
 Yeder kval, yeder kval.
 Az der friling iz gekumen
 Zogn zey, zogn zey!
 Karshnblimlekh zaynen vays vi shney.

ORIGINAL YIDDISH

קֻומ אָרוּיס צו מֵיָה, מֵיָן לִיבְסְטָע,
 קֻומ אָרוּיס, קֻומ אָרוּיס!
 כְּבָרְעֶנְג פָּאָר דִיר אָ גּוֹטָע בְּשָׁוֹרָה
 בַּיְ מֵיָן הַוִּז, בַּיְ מֵיָן הַוִּז!
 שְׁפָרָאַצְן, בְּלִיעָן, שְׁיַן דִי בְּלוּמָעָן,
 אָך, וַיְ שְׁיַן! אָך, וַיְ שְׁיַן!
 קֻומ זְשָׁע, לְאָמֵר בִּידְעַ גַּיְינַן!

פָּוֹן פְּרִימָאָרגָן בַּיְ דָעַ טִיר זְשָׁע,
 הַיְיָבָן אָן, הַיְיָבָן אָן,
 פְּרִישָׁע, קִילָע, שְׁטִילָע וְינְטָלָע,
 הַיְיָבָן אָן, הַיְיָבָן אָן
 שְׁטִילָע צְקָוָן דִי מְזוֹזָה
 פָּוֹן מֵיָן הַוִּז, פָּוֹן מֵיָן הַוִּז!
 קֻומ זְשָׁע, לִיבְסְטָע, קֻומ אָרוּיס!

אֲגָטָס גַּעֲנָאָדָע קְוּמָט צְוֹ פְּלִיעָן
 אַוִיךְ אָ שְׁטָרָאָל, אַוִיךְ אָ שְׁטָרָאָל!
 אָוֹן עַס זִינְגָעָן מִיטָּ דִי טָאָלָן,
 יְעַדְעָרָ קְוָאָל, יְעַדְעָרָ קְוָאָל.
 אָז דָעַר פְּרִילְנָג אַיְוָג עַקְוּמָעָן
 זָאָגָן זַיְיָ, זָאָגָן זַיְיָ!
 קָאָרְשָׁנְבָּלִימָלָעָר זִינְגָעָן וַיְסָסָהָן!

ENGLISH TRANSLATION

Come out to me my beloved, come out, come out! I bring you some good news, at my house, at my house,
 they sprout and bloom, beautiful flowers, oh, how beautiful! Oh, how beautiful! Come, let us both go!

From the morning by the door begin, begin, fresh, cool, soft little winds, begin, begin,
 quietly kissing the mezuzah of my house, of my house. Come, beloved, come out!

God's grace comes flying on a sunbeam, on a sunbeam! And they sing with
 the valleys every spring [of water], every spring, that spring [the season] has
 come, they say, they say! The cherry blossoms are white as snow!

איך בין אַ בָּעֵל-עֲגָלָה | I am a Wagon Driver

TRANSLITERATION

Ikh bin a balegole
Un ikh arbet on an ek.
Ikh shpil mir op mayn kleyne role
Un ikh for avek

Avekgeforn, avekgeforn
A fule boyd ganovim.
Eyner shrayt: for nokh gikher —
Men vet undz onyogn!
Der ander shrayt: for nokh gikher —
Es heybt shoyn on tsu togn!

Vyo, vyo, vyo, vyo, vyo!

Ikh bin a balegole
Un ikh arbet on an ek.
Ikh shpil mir op mayn kleyne role
Un ikh for avek.

Avekgeforn, avekgeforn
A fule boyd mit vayber.
Zey gragern, zey gragern,
A ruukh tsu di layber!

Vyo, vyo, vyo, vyo, vyo!

ORIGINAL YIDDISH

איך בין אַ בָּעֵל-עֲגָלָה
און איך אַרְבָּעַט אָן אָן עַק.
איך שְׁפִיל מִיר אָפַּ מִין קְלִיּוּנָעַ רָאַלָּע
און איך פָּאַר אַוּעַך.

אוֹוָעַקְגָּעָפָּאָרָן, אוֹוָעַקְגָּעָפָּאָרָן
אָפְּלָעַ בְּזַד גְּנוּבָּם.
איינְעֶרֶר שְׁרִיטָה: פָּאַר נָאָר גִּיבָּעָר —
מעַן וְעַט אָונְדוֹז אַנְיָאָגָן!
דָּעַר אַנְדָּעַר שְׁרִיטָה: פָּאַר נָאָר גִּיבָּעָר —
סְּהִיבָּת שְׁוִין אָן צָו טָאָגָן!

ווַיָּאָ, וַיָּאָ, וַיָּאָ, וַיָּאָ!

איך בין אַ בָּעֵל-עֲגָלָה
און איך אַרְבָּעַט אָן אָן עַק.
איך שְׁפִיל מִיר אָפַּ מִין קְלִיּוּנָעַ רָאַלָּע
און איך פָּאַר אַוּעַך.

אוֹוָעַקְגָּעָפָּאָרָן, אוֹוָעַקְגָּעָפָּאָרָן
אָפְּלָעַ בִּיד מַט וִיחְבָּרָה,
זַי גַּרְאָגָעָרָן, זַי גַּרְאָגָעָרָן,
אָרוֹחַ צָו דִּי לִיבָּעָר!

ווַיָּאָ, וַיָּאָ, וַיָּאָ, וַיָּאָ!

ENGLISH TRANSLATION

I'm a coach driver
And I work without a break.
I play my little part
And set out driving.

Driving, Driving,
A wagon full of thieves
One shouts: Go faster!
They're gaining on us!
The other shouts: Go faster!
Day is breaking

Vyo, vyo, vyo, vyo, vyo!

I'm a coach driver
And I work without a break.
I play my little part
And set out driving.

Driving, Driving,
A wagon full of women
They chatter and chatter
May the devil take them!

לְאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן | Let's make up

TRANSLITERATION

Lomir zikh iberbetn, iberbetn,
Shtel dem samovar, shtel dem samovar.
Lomir zikh iberbetn, zay zhe nit keyn nar.
Lomir zikh iberbetn, zay zhe nit keyn nar.

Lomir zikh iberbetn, iberbetn,
Koyf a funt marantsn, koyf a funt marantsn.
Lomir zikh iberbetn, lomir geyn tantsn.
Lomir zikh iberbetn, lomir geyn tantsn.

Lomir zikh iberbetn, iberbetn,
Lomir zikh nit krign, lomir zikh nit krign.
Lomir zikh iberbetn, hobn fargenign.
Lomir zikh iberbetn, hobn fargenign.

Lomir zikh iberbetn, iberbetn.
Ikh vel zayn dayn khosn, ikh vel zayn dayn khosn.
Lomir zikh iberbetn, s'vet zayn simkhe-vesosn.
Lomir zikh iberbetn, s'vet zayn simkhe-vesosn.

ORIGINAL YIDDISH

לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, אַיְבָּרְבָּעָטָן.
שְׁטוּל דַעַם סָמָאָוָאָה, שְׁטוּל דַעַם סָמָאָוָאָה.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, זַי וְשַׁעַ נִיט קִין נָאָה.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, זַי וְשַׁעַ נִיט קִין נָאָה.

לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, אַיְבָּרְבָּעָטָן.
קְוִיף אֲפָונֶט מָאָרָאנֶצָן, קְוִיף אֲפָונֶט מָאָרָאנֶצָן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, לאָמֵיר גִּין אָונָן טָאנֶצָן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, לאָמֵיר גִּין אָונָן טָאנֶצָן.

לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, אַיְבָּרְבָּעָטָן.
לאָמֵיר זִיר נִיט קְרִיגָן, לאָמֵיר זִיר נִיט קְרִיגָן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, הָאָבָן פָּאָרְגָּעָנִיגָן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, הָאָבָן פָּאָרְגָּעָנִיגָן.

לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, אַיְבָּרְבָּעָטָן.
אַיְךְ וְעַל זִין דִין חָתָן, אַיְךְ וְעַל זִין דִין חָתָן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, ס'וֹעַט זִין שִׁימָחָה-וְשָׁוֹן.
לאָמֵיר זִיר אַיְבָּרְבָּעָטָן, ס'וֹעַט זִין שִׁימָחָה-וְשָׁוֹן.

ENGLISH TRANSLATION

Let's make up, make up.
Set the samovar, set the samovar.
Let's make up, don't be a fool.

Let's make up, make up.
Buy a pound of oranges.
Let's make up, let's go and dance.

Let's make up, make up.
Let's not fight, Let's not fight.
Let's make up, let's have a good time.

Let's make up, make up.
I'll be your groom, I'll be your groom.
Let's make up, it will be happy and joyous

פְּרֻעָגֶת דַי וּוּלְטַ אָן אַלְטָעַ קְשִׁיאָ | The World Asks An Old Question — SEE PAGE 82

מִינֵן יִנְגַּעַלְעַ | My Little Boy — SEE PAGE 97

די גאָלדענע פֿאוּוּ | The Golden Peacock

TRANSLITERATION

Es kumt tsu flien di goldene pave
Fun a fremdn land.
Hot zi farloyrn dem gildenem feder
Mit a groysn shand.

Vi es iz biter, mayn libe muter,
A foogl oyf dem yam,
Azoy iz biter mayn libe muter,
Bay a shlekhtn man.

ORIGINAL YIDDISH

עס קומט צו הַלְּיעָן די גָּאָלְדָּעָנָּעָ פֿאוּוּ
רוֹן אֲפֶרְעַמְּדָן לְאָנוֹ.
הָאָט זֶה פֶּאָרְלִיְּוָן דָּעַם גִּילְדָּעָנָּם פֶּעְדָּעָר
מֵיט אֲגָרְיוֹן שָׁאָנוֹ.

וַיְיָ עַס אִיז בִּיטָּעָר מֵינָן לִיבָּעָ מוֹטָעָר,
אֲפִיגָּל אַוִּיף דָּעַם יִם,
אֲזֹוֹ אִיז בִּיטָּעָר מֵינָן לִיבָּעָ מוֹטָעָר,
בַּיְיָ אֲשַׁלְּעַכְּטָן מָאָן.

ENGLISH TRANSLATION

The golden peacock came flying
From a distant land.
She lost her gilded feather
Much to her shame.

As it is bitter my dear mother
for a bird above the sea
So it is bitter my dear mother
To live with a cruel man.

Futility (is Futility)

TRANSLITERATION

Un hevl iz havolim un di velt iz a kholem
     un a kholem iz di velt
 Un alts koyft men far gelt
 Un far gelt koyft men bir
 Un vos dray iz nit fir
 Un vos fir iz nit dray
 Un vos alt iz nit nay
 Un vos nay iz nit alt
 Un vos varem iz nit kalt
 Un vos kalt iz nit varem
 Un vos raykh iz nit orem
 Un vos orem iz nit raykh
 Un vos krum iz nit glaykh
 Un vos glaykh iz nit krum
 Un vos redt iz nit shtum
 Un shtum iz dokh shlekht
 Un der poyer iz gerekht
 Un gerekht iz der poyer
 Vos zis iz nit zoyer
 Un vos zoyer iz nit zis
 Un vos sheyn iz nit mis
 Un vos mis iz nit sheyn
 Un vos tsum zitsn iz nit tsum shteyn
 Shteyn iz nit tsum zitsn
 Un tsum layb iz gut tsu shvitsn
 Un shvitsn iz gut tsum layb
 Un vos a man iz nit keyn vayb
 Un vos a vayb iz nit keyn man
 Un vos a top iz nit keyn fan
 Un vos a fan iz nit keyn top
 Un vos kiml iz nit keyn krop
 Un vos krop iz nit keyn kiml
 Un keyn erd iz nit keyn himl
 Un keyn himl iz nit keyn erd
 Un a biks iz nisht keyn shverd
 Un a shverd iz nit keyn biks
 Un a futer iz fun fiks
 Un fun fiks iz a futer
 Un shmalts iz nit keyn puter
 Un puter iz nisht keyn shmalts
 Un matse bakt men on zalts
 Un on zalts bakt men matse
 Un a ferd iz nit keyn klyatshe
 Un a klyatshe iz nit keyn ferd
 Un a poyer ligt in dr'erd
 Un in dr'erd ligt a poyer
 Un es iz im zis un zoyer
 Hevl iz havolim, hevl iz havolim

ORIGINAL YIDDISH

און הַבְּלִי אֵיז הַבְּלִים אָוֹן דִּי וּוּלְטַ אֵיז אֲחַלּוֹם
 אָוֹן אֲחַלּוֹם אֵיז דִּי וּוּלְטַ
 אָוֹן זָלֶץ קִוְּטַט מַעַן פָּאָר גַּעַלְטַ
 אָוֹן פָּאָר גַּעַלְטַ קִוְּטַט מַעַן בִּירַ
 אָוֹן וּוּאָס דְּרִיאַי אֵיז נִיט פִּירַ
 אָוֹן וּוּאָס טִירַי אֵיז נִיט דְּרִיאַ
 אָוֹן וּוּאָס אַלְטַ אֵיז נִיט נִיַּ
 אָוֹן וּוּאָס נִיַּ אֵיז נִיט אַלְטַ
 אָוֹן וּוּאָס וּוּאָרָעָם אֵיז נִיט קָאַלְטַ
 אָוֹן וּוּאָס רִירַי אֵיז נִיט אַרְעָם
 אָוֹן וּוּאָס אַרְעָם אֵיז נִיט רִירַי
 אָוֹן וּוּאָס קְרוּם אֵיז נִיט גַּלְיַן
 אָוֹן וּוּאָס גַּלְיַן אֵיז נִיט קְרוּם
 אָוֹן וּוּאָס רַעַדְתַּ אֵיז נִיט שְׁטוּמַ
 אָוֹן שְׁטוּמַ אֵיז דָּאַךְ שְׁלַעַבְטַ
 אָוֹן דָּעַר פִּיעַר אֵיז גַּעַרְעַבְטַ
 אָוֹן גַּעַרְעַבְטַ אֵיז דָּעַר פִּיעַר
 וּוּאָס זִיס אֵיז נִיט זְוּעָרַ
 אָוֹן וּוּאָס זְוּעָרַ אֵיז נִיט זִיסַּ
 אָוֹן וּוּאָס שִׁין אֵיז נִיט מִיאָסַ
 אָוֹן וּוּאָס מִיאָס אֵיז נִיט שִׁיןַ
 אָוֹן וּוּאָס צּוֹם זִיכְּן אֵיז נִיט צּוֹם שְׁטִיְּןַ
 שְׁטִיְּן אֵיז נִיט צּוֹם זִיכְּן
 אָוֹן צּוֹם לִיְּבַּ אֵיז גּוֹט צּוֹם שְׁוּזִיןַ
 אָוֹן שְׁוּזִיןַ אֵיז גּוֹט צּוֹם לִיְּבַּ
 אָוֹן וּוּאָס אַמְּאַן אֵיז נִיט קִיְּן וּוּבַּ
 אָוֹן וּוּאָס אַזְּוִיבַּ אֵיז נִיט קִיְּן מְאַן
 אָוֹן וּוּאָס אַטְּאָפַּ אֵיז נִיט קִיְּן פָּאַן
 אָוֹן וּוּאָס אַפְּאָן אֵיז נִיט קִיְּן טַאָפַּ
 אָוֹן וּוּאָס קִימְלַ אֵיז נִיט קִיְּן קְרָאָפַּ
 אָוֹן וּוּאָס קְרָאָפַּ אֵיז נִיט קִיְּן קִימְלַ
 אָוֹן קִיְּן עַרְדַּ אֵיז נִיט קִיְּן הִימְלַ
 אָוֹן קִיְּן הִימְלַ אֵיז נִיט קִיְּן עַרְדַּ
 אָוֹן אַבְּיקַס אֵיז נִיט קִיְּן שּׁוּעַרְדַּ
 אָוֹן אַשְׁוּעַרְדַּ אֵיז נִיט קִיְּן בִּיקַסַּ
 אָוֹן אַפּוּטַעַר אֵיז פּוֹן פִּיקַסַּ
 אָוֹן פּוֹן פִּיקַס אֵיז אַפּוּטַעַרַ
 אָוֹן שְׁמַאְלַץ אֵיז נִיט קִיְּן פּוּטַעַרַ
 אָוֹן פּוּטַעַר אֵיז נִיט קִיְּן שְׁמַאְלַץַּ
 אָוֹן אָזְּלַץ בָּאַקְטַּ מַעַן אָזְּלַץ
 אָוֹן אָזְּלַץ בָּאַקְטַּ אֵיז נִיט קִיְּן פְּעַרְדַּ
 אָוֹן אַקְלַיְאַטְשַׁע אֵיז נִיט קִיְּן פְּעַרְדַּ
 אָוֹן פְּעַרְדַּ אֵיז נִיט אַדְרַעְדַּ
 אָוֹן אַזְּנַן דְּרַעְדַּ לִיגַּט אַדְרַעְדַּ
 אָוֹן עַס אַזְּנַן אַזְּנַן זְוּעָרַ

הַבְּלִי אֵיז הַבְּלִים, הַבְּלִי אֵיז הַבְּלִים

Un di velt iz a kholem
Un a kholem iz di velt.

און די וועלט איז א חלום
און א חלום איז די וועלט.

ENGLISH TRANSLATION

Futility is futility
and the world is a dream
and a dream is the world
and the world stands on money

and for money one buys beer
and three is not four
and four is not three
and the old is not new

and what's new is not old
and what's warm is not cold
and what's cold is not warm
the rich are not poor

and the poor are not rich
and what's bent is not straight
and what's straight is not bent
and what speaks is not silent

and silence is bad
and the peasant is right
and just is the peasant
what's sweet is not sour

and what's sour is not sweet
and what's pretty is not ugly
and what's ugly is not pretty
and where you sit you don't stand

and where you stand you don't sit
and your body likes to sweat
and to sweat is good for your body
and a man is not a woman

and a woman is not a man
and a pot is not a pan
and a pan is not a pot
and caraway is not a pickle

and a pickle is not caraway
and earth is not the sky
and heaven is not the earth
and a gun is not a sword

and a sword is not a gun
and a coat is made of foxes
and from foxes is a coat
and schmaltz is not butter

and butter is not schmaltz
and one bakes matzo without salt
and without salt one bakes matzo
and a horse is not a mare

and a mare is not a horse
and a peasant is buried in the earth
and in the earth is buried a peasant
and it's sweet and sour for him.

Futility is futility
and the world is a dream
and a dream is the world.

Rebbe Elimeylekh

TRANSLITERATION

Az der Rebe Elimeylekh
Iz gevorn zeyer freylekh,
Iz gevorn zeyer freylekh Elimeylekh,
Hot er oyseton di tfiln
Un hot ongeton di briln
Un geshikt nokh di fidlers di tsvey.

Un di fidldike fidlers
Hobn fidldik gefidlt,
Hobn fidldik gefidlt, hobn zey.

Un az der Rebe Elimeylekh
Iz gevorn nokh mer freylekh,
Iz gevorn nokh mer freylekh Elimeylekh,
Hot er opgemakht havdole
Mitn shames Reb Naftole
Un geshikt nokh di payklers di tsvey.

Un di paykldike payklers
Hobn paykldik gepayklt,
Hobn paykldik gepayklt, hobn zey.

Un az der Rebe Elimeylekh
Iz gevorn gor shtark freylekh,
Iz gevorn gor shtark freylekh Elimeylekh,
Hot er oyseton dos kitl
Un hot ongeton dos hitl
Un geshikt nokh di tsimblers di tsvey.

Un di tsimblldike tsimblers
Hobn tsimblldik getsimblt,
Hobn tsimblldik getsimblt, hobn zey.

ORIGINAL YIDDISH

או דער רב בי אלימלך
אייז געווארן זיינער פֿריילען,
אייז געווארן זיינער פֿריילען אלימלך,
האָט ער אויסגעטאן די תפֿילין
און האָט אַנגעטָן די ברילן
און געשיקט נאָך די פֿידעלרטס די צוּווּי.

און די פֿידלדיקע פֿידעלרטס
האָבן פֿידלדיק געפֿידלט,
האָבן פֿידלדיק געפֿידלט, האָבן זִי.

און או דער רב בי אלימלך
אייז געווארן נאָך מעָר פֿריילען,
אייז געווארן נאָך מעָר פֿריילען אלימלך,
האָט ער אַפְגַעמאָכָט הַבדָלה
מייטן שמש ר' נֶתֶתְלִי
און געשיקט נאָך די פֿיקְלָעַרטס די צוּווּי.

און די פֿיקְלָדִיקע פֿיקְלָעַרטס
האָבן פֿיקְלָדִיק געפֿיקְלָט,
האָבן פֿיקְלָדִיק געפֿיקְלָט, האָבן זִי.

און או דער רב בי אלימלך
אייז געווארן גאָר שטאָרָק פֿריילען,
אייז געווארן גאָר שטאָרָק פֿריילען אלימלך,
האָט ער אויסגעטָן דאס קיטל
און האָט אַנגעטָן דאס היטל
און געשיקט נאָך די צימבלערטס די צוּווּי.

און די צימבלדִיקע צימבלערטס
האָבן צימבלדִיק געצִימבלט,
האָבן צימבלדִיק געצִימבלט האָבן זִי.

ENGLISH TRANSLATION

And when the Rabbi Elimelekh
    Became very happy,
    Became very happy, Elimelekh
        He took off his tefillin
        And put on his glasses
And sent for his two fiddlers to play.

And the fiddly fiddly fiddlers,
    oh they fiddled and fiddled,
and they fiddled and fiddled all the day.
    And the fiddly fiddly fiddlers,
    oh they fiddled and fiddled,
yes they fiddled and fiddled all the day.

And when Rabbi Elimelekh
    Became even happier,
    Became even happier, Elimelekh
        He made Havdalah
        With his assistant, Reb Natfali
And he sent for his two drummers to play.

And the drummy drummy drummers
they drummed and drummed and drummed,
oh they drummed and drummed all the day.
    And the drummy drummy drummers
    yes they drummy drummy drummed,
yes they drummed and drummed all the day.

And when Rabbi Elimelekh
    Became really really happy,
    Really really happy, that Elimelekh
        He took off his suit coat,
        And he put on his little hat,
And he sent for his two cymbalists to play.

And the cymbally cybally cymbalists
oh they cimbed and and they cimbed,
and they cimbed and cimbed all the day.
    And the cymbally cymbally cymbalists
    how they cimbed and they cimbed,
yes they cimbed and cimbed all the day!

Four Yiddish Folksongs

1. שָׂרָה לְעַד דּוֹשִׁינְקָעַ | Little Sarah, my love

TRANSLITERATION

Sorele, dushinke,
Sheyn bist vi a blum.
Un tsu dayn sheynkeyt,
Zolstu zayn oykh frum.
Frum zolstu zayn
Un frum zol zayn dayn deye
Vi Sore, vi Rifke,
Vi Rokhl un vi Leye.
Fun gantsn hartsn vintsh ikh dir,
Dir a gute velt
Un a sheynem khosele,
Mit a fule gelt.
Un az Got vet gebn
Tu ikh ton a neyder:
Dray stakanes matse-vaser
Oystrinken keseyder!
Sorele dushkinke,
Sheyn bist vi a blum.
Un tsu dayn sheynkayt,
Zolstu zayn oykh frum.
Frum zolstu zayn
Un frum zol zayn ale,
Dayn lebn, dayn libe,
Dayn tsunkunft, dayn frayhayt!
Fun gantsn hartsn vintsh ikh dir...

ORIGINAL YIDDISH

שָׂרָה לְעַד דּוֹשִׁינְקָעַ
שֵׁין בִּיסְט וַיְ אֲ בָלָם
אוֹן צָו דִּין שִׁינְקִיט
זָאַלְסְטוֹ זִין אַיְירַ פְּרוּם.
פְּרוּם זָאַלְסְטוֹ זִין
אוֹן פְּרוּם זָאַלְ זִין דִּין דָּעה
וַיְ שָׂרָה, וַיְ רַבְּקָה,
וַיְ רַחֲלָ אָן וַיְ לָאָה.
פָּון גָּאנֶצְן הָאָרֶצְן וַיְנִטְשָׁ אַיךְ דִּיר,
דִּיר אֲ גָוְטָע וְעַלְתָּ
אוֹן אֲ שִׁינְעָם חַתְּעַלְתָּ
מִיטָּ אֲ פּוֹלָע גַּעַלְתָּ
אוֹן אוֹ גָּאַט וְעַט גַּעַבָּן
טוֹ אַיךְ טָאַן אֲ נְדָר:
דִּרְיַי סְטָאַקְעָנָעָס מַצְהַ-חוֹאַסְעָר
אַוְיסְטְּרִינְקָעַן פְּסְדָּרִי
שָׂרָה לְעַד דּוֹשִׁינְקָעַ
שֵׁין בִּיסְט וַיְ אֲ בָלָם
אוֹן צָו דִּין שִׁינְקִיט
זָאַלְסְטוֹ זִין אַיְירַ פְּרוּם.
פְּרוּם זָאַלְסְטוֹ זִין
אוֹן פְּרוּם זָאַל זִין אַלְעַל
דִּין לְעַבָּן, דִּין לְיַבָּעָן,
דִּין צֻקּוֹנָטָן, דִּין פְּרִיאַהִיט!

פָּון גָּאנֶצְן הָאָרֶצְן וַיְנִטְשָׁ אַיךְ דִּיר...

ENGLISH TRANSLATION

Little Sarah, my love,
You are as pretty as a flower.
And with your beauty,
You must also grow up to be pious.
You must be pious
And your thoughts must be pious,
Like Sarah, like Rebecca,
Like Rachel, and like Leah.
With all my heart, I wish you
A good life in this world.
And a handsome groom,
With lots of money.
And if God grants me this,

I shall make this vow:
To drink three glasses of matzah-water
One after the other!
Little Sarah, my soul,
You are as pretty as a flower.
And, along with your beauty,
You must also grow up to be pious.
You must be pious
And everyone must be pious,
Your life, your love,
Your future, you freedom!
With all my heart, I wish you...(etc.)

2. בַּיִת אֲטִיכְבָּלֶעֶץ | By a little brook

TRANSLITERATION

Bay a taykhele vakst a beymele,
Vaksn af im tsvaygn.
Mit alemen bistu frayndlekh
Nor mir heystu shvaygn.
Bay a taykhele vakst a beymele,
Vaksn af im blumen.
Freg ikh dikh, libster, ven vestu kumen?
Kh'freg: ven vestu kumen?
Bay a taykhele vakst a beymele,
Vaksn af im bleter.
Freg ikh dikh, libster, ven vestu shoyn kumen?
Leygst alts op af shpeter.

ORIGINAL YIDDISH

בַּיִת אֲטִיכְבָּלֶעֶץ וְאַקְסָט אֲבִימַעַלֶעֶץ
וְאַקְסָט אַוִּיר אִים צְוִיאִיגָּן.
מִיט אַלְמַעַן בֵּיסְטוֹ פֿרִינְדְּלָעֶר
נָאָר מִיר הַיִּסְטּוֹ שְׂוִיאִיגָּן.
בַּיִת אֲטִיכְבָּלֶעֶץ וְאַקְסָט אֲבִימַעַלֶעֶץ
וְאַקְסָט אַוִּיר אִים בְּלוֹמָעֶן.
פֿרְעָג אִיר דִּיךְ לִיבְסְטָעֶר, וְעַן וּעַסְטָוּ קְוּמָעָן?
כְּפָרָעָג: וְעַן וּעַסְטָוּ קְוּמָעָן?
בַּיִת אֲטִיכְבָּלֶעֶץ וְאַקְסָט אֲבִימַעַלֶעֶץ
וְאַקְסָט אַוִּירִים בְּלַעֲטָעֶר.
פֿרְעָג אִיר דִּיךְ לִיבְסְטָעֶר, וְעַן וּעַסְטָוּ שְׁוִין קְוּמָעָן?
לִיגְטָט אַלְזָאָפְּ אַוִּיר שְׁפָעַטָּה.

ENGLISH TRANSLATION

By a little brook, there grows a little tree
On it there grow branches.
You speak and are friendly with everybody,
But you tell me to be silent.
By a little brook, there grows a little tree
On it there grow flowers.
I ask you, beloved, when will you come?
I ask: when are you coming?
By a little brook, there grows a little tree
On it there grow leaves.
I ask you, beloved, oh when will you come?
But you always put it off until later.

3. האב איך מיר א שפאן | I have a coach

TRANSLITERATION

Hob ikh mir a shpan
Badekt mit shvartsn leder,
Tsvey leybn — ferd —
Un fir reder.

Un di reder dreyen nit,
Un di ferd geyen nit,
Un di vayb, zi shilt zikh,
Un a glezele bronfn vilt zikh.
Ze ikh mir a shteyn,
Zits ikh mir un veyn.

Volt ikh geven a soykher,
Hob ikh nit keyn skhoyre.
Volt ikh geven a melamed,
Ken ikh nit keyn toyre.

Un di reder dreyen nit...

Volt ikh geven a shuster,
Hob ikh nit keyn nol.
Volt ikh geven a khazn
Hob ikh nit keyn kol.

Un di reder dreyen nit...

ORIGINAL YIDDISH

האָב איך מיר אַ שפָּאנַן
בָּדְקֵת מִתְשׁוֹאָרֶצֶן לְעָדָעָה
צְחוּיַּה לִיבָּן — פָּעָרֶד —
אוֹן פִּיר רַעֲדָה.

אוֹן דִּי רַעֲדָעָר דְּרִיעַן נִיטַּן,
אוֹן דִּי פָּעָרֶד גִּיעַן נִיטַּן,
אוֹן דִּי וּבִבֶּן, זִי שִׁילְטַן זִין,
אוֹן אַ גָּלְעָזָעָלָעָר בָּרָאָנְגָּן וּוְילְטַן זִין.
זַע אַיךְ מִיר אַ שְׂטִיעַן,
זַע אַיךְ מִיר אַ וּוּיַּן.

וְאַלְט אַיךְ גָּעוּוֹן אַ סּוֹחָה,
הָאָב איך נִיטַּקְיַּין סְחוּרָה.
וְאַלְט אַיךְ גָּעוּוֹן אַ מְלָמָּד,
קָעָן אַיךְ נִיטַּקְיַּין תּוֹרָה.

אוֹן דִּי רַעֲדָעָר דְּרִיעַן נִיטַּן...

וְאַלְט אַיךְ גָּעוּוֹן אַ שּׁוֹטְטוֹעָה,
הָאָב איך נִיטַּקְיַּין נָאָל.
וְאַלְט אַיךְ גָּעוּוֹן אַ חְזָן
הָאָב איך נִיטַּקְיַּין קּוֹל.

אוֹן דִּי רַעֲדָעָר דְּרִיעַן נִיטַּן...

ENGLISH TRANSLATION

I have a coach
Covered with black leather,
I have two horses like lions,
And four wheels.

But the wheels don't turn,
And the horses won't go,
And the wife keeps cursing,
And I wish I had a spot of whiskey—
There I see a stone,
I sit me down and moan.

I might have been a merchant,
But I don't have any merchandise,
I might have been a teacher,
But I don't know any Torah.

But the wheels don't turn...

I might have been a cobbler,
But I don't have an awl,
I might have been a cantor,
But I don't have a voice.

But the wheels don't turn...

4. אויף די פֿעלְדער | Over the fields

TRANSLITERATION

Oyf di felder vintn veyen.
Kum, Yaninke, korn zeyen.

Kum, Yaninke, korn bindn
Biz di zun zi vet farshvindn.

Forn furn iber vegn.
Kum, Yaninke, tsu mir dernebn.

Ikh vel zikh lebn dir nit zetsn
Vayl mentshn zogn az du libst mikh.

Vos art es dir vos mentshn zogn?
Vos art es dir vos mentshn redn?
Zolst nit hern vos laytn zogn!
Loif, Yaninke, kh'vel dir yogn!

Oyb ikh khap dir, bistu mayne?
Akh, Yaninke, bist a fayne.

ORIGINAL YIDDISH

אויף די פֿעלְדער ווינטן ווייען.
קום, יאנינקע, קאָרין זײַען.

קום, יאנינקע, קאָרין בִּינְדָן.
בֵּיז די זָוּן זַי ווּט פֿאָרְשְׁוִינְדָן.

פֿאָרְן פּוֹרְן אַיבָּעָר ווּגָן.
קום, יאנינקע, צו מיר דערנְעָבָן.

אַיך וּלְזַי לְעַבְּן דִּיר נִיט זַעַן
וּמַילְמַעְנְטַשְׂן זָאָגָן אֶזְזַבְּסְטְּ מִיר.

וּאָס אַרט עַס דִּיר וּאָס מַעֲנְטַשְׂן זָאָגָן?
וּאָס אַרט עַס דִּיר וּאָס מַעֲנְטַשְׂן רַעְדָּן?
זָאָלְסְטַט נִיט הָעָרָן וּאָס לִימְטָן זָאָגָן!
ליַה, יאנינקע, בּוּאָלְדִּי זָאָגָן!

אוּבָּאַיך כָּאָפְּ דִּיה, בִּיסְטוּ מִינְעָן?
אָך, יאנינקע, בִּיסְטָ אַפְּיָנָע.

ENGLISH TRANSLATION

Winds blow over the fields
Come, Yaninke, sow rye with me.

Come, Yaninke, bind rye with me
‘Till the sun vanishes.

Travel over the paths before then
Come, Yaninke, sit next to me.

“I won’t sit next to you,
Because people say that you love me.”

What do you care what people say?
What do you care what people talk?
You shouldn’t listen to what people say!
Run, Yaninke, I’ll chase you!

If I catch you, will you be mine?
Akh, Yaninke, you’re so beautiful.

איך האב נישט שאנדע, איך האב נישט קיין בושה I'm not ashamed, I'm not embarrassed

AS SUNG BY FANYE HALPERN

TRANSLITERATION

Ikh hob nisht keyn shande, ikh hob nisht keyn bushe,
Di profesye iz mir gekumen beyerushe
Az kh'zol nisht ganvenen, nor nemen, nor nemen.

Ver hot nisht gekent mayn mame Zlatke
Vos ayedn tog flegt zi in an ander yatke
Kholile nisht ganvenen, nor nemen, nor nemen.

Un fun mayn tatzn hobn ale gehert,
Itsikl pabidnik vos hot lib nor fremde ferd.
Er meynt nisht tsu ganvenen, nor nemen,
nor nemen.

Un mayn shvester hobn ale gekent,
Khanele di kuritse mit di lange hent.
Zi flegt nisht ganvenen, nor nemen, nor nemen.

Iber hundert yor vel ikh ale mayne kinder
Iberlozn a tsavoe yedern bazunder:
Zey zoln nisht ganvenen, nor nemen, nor nemen.

איך האב נישט שאנדע, איך האב נישט קיין בושה,
די פראָכֶעַסְיַ איז מיר געקומען בירושה
או צ'יאָל נישט גנּבענען, נאָר נעמּען, נאָר נעמּען.

ווער האט נישט געקענט מײַן מאָמע זַאלטַקָּע
וואָס אַיעַדֵּן טַאָג פַּלְעַגְטַּז אַין אָן אַנדַעַר אַיטַּקָּע
הַלִּילָה נִשְׁתְּ גַּנְּבַּעַנְּעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן.

און פֿון מַיִּין טָאָטָן האָבָן אַלְעַ גַּעַרְטַּעַט,
איַיצְיָקְ פָּאָבִידְנִיק וְאָסְ הַאָט לְבַבְּ פַּרְעָמְדַע פַּעַרְדָּה
ער מַיִּין נִשְׁתְּ צַו גַּנְּבַּעַנְּעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן,
נאָרְ נַעֲמַעַן.

און מַיִּין שַׁוְּעַטְטָרְ האָבָן אַלְעַ גַּעַנְעַטְטָן,
חַנְהַלְעַ דִּי קְרוֹיְצָעְ מִיטְ דִּי לְאַנְגַּעַ העַנְטָן,
זַי פַּלְעַגְטַּז גַּנְּבַּעַנְּעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן.

איַבְּעַר הַוּנְּדַעַר אַיךְ וּלְ אַיךְ אַלְעַ מַיִּינְעַ קִינְדַּעַר
איַבְּעַרְלָאָזְן אַ צְוָאָה יְעַדְרָן באַזְנוֹדָעָר:
זַי זַאָלְן נִשְׁתְּ גַּנְּבַּעַנְּעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן, נִאָרְ נַעֲמַעַן.

ENGLISH TRANSLATION

I'm not ashamed, I'm not embarrassed,
I come by the profession honestly.
Not stealing—but taking.

Who didn't know my mother, Zlatke?
Every day in a different store, she used to
Not steal, but take.

And everyone has heard of my father,
Itsikl Pabidnik, who only liked other people's horses.
He didn't have stealing in mind, only taking.

And my sister was known to all—
Khanele the flirt with her long arms.
She didn't use to steal, just take.

After my time is up I'll leave
A testament to each of my children:
Never steal. Just take.

האָסְטוּ מֵיר לִיב | If you want me

AS SUNG BY RUTH RUBIN

TRANSLITERATION

Kh'hab dir gezogt un gezogt un gezogt,
Az sheyn bin ikh nit.
Hostu mikh lib, kum arayn!
Vilst a sheyne, halt zikh ayn!
Oy, kh'ken shoyn zikh nit aynhaltn.

Kh'hab dir gezogt un gezogt un gezogt
Az gelt hob ikh nit.
Hostu mikh lib, kum arayn!
Vilst a raykhe, halt zikh ayn!
Oy, kh'ken shoyn zikh nit aynhaltn.

Kh'hab dir gezogt un gezogt un gezogt
Az yikhes hob ikh nit.
Hostu mikh lib, kum arayn!
Vilst a yikhes, halt zikh ayn!
Oy, kh'ken shoyn zikh nit aynhaltn.

Kh'hab dir gezogt un gezogt un gezogt
Az klug bin ikh nit.
Hostu mikh lib, kum arayn!
Vilst a kluge, halt zikh ayn!
Oy, kh'ken shoyn zikh nit aynhaltn.

ORIGINAL YIDDISH

בְּהָאָב דִּיר גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט
אוֹ שְׂיִין בֵּין אַיְךְ נִיטֶן.
הָאָסְטוּ מֵיר לִיב, קָום אַרְיִין!
וַיְלַסְּט אַשְׁיָּינָעַ, הַאלְּטַזְּ זִיר אַיְין!
אוֹיֶ, בְּקַעַן שְׂוִין זִיר נִיט אַיְנָהָלְטָן.

בְּהָאָב דִּיר גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט
אוֹ גַּעַלְטַהּ הָאָב אַיְךְ נִיטֶן.
הָאָסְטוּ מֵיר לִיב, קָום אַרְיִין!
וַיְלַסְּט אַרְיכְּבָעַ, הַאלְּטַזְּ זִיר אַיְין!
אוֹיֶ, בְּקַעַן שְׂוִין זִיר נִיט אַיְנָהָלְטָן.

בְּהָאָב דִּיר גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט אָוֹן גַּזְזָגֶט
אוֹ יִיחָסֵד הָאָב אַיְךְ נִיטֶן.
הָאָסְטוּ מֵיר לִיב, קָום אַרְיִין!
וַיְלַסְּט אַיְחָזָעַ, הַאלְּטַזְּ זִיר אַיְין!
אוֹיֶ, בְּקַעַן שְׂוִין זִיר נִיט אַיְנָהָלְטָן.

בְּהָאָב דִּיר גַּזְזָגֶט, אָוֹן גַּזְזָגֶט, אָוֹן גַּזְזָגֶט
אוֹ קְלָגְגָּדְבָּן אַיְךְ נִיטֶן.
הָאָסְטוּ מֵיר לִיב, קָום אַרְיִין!
וַיְלַסְּט אַקְלָגְגָּדְבָּעַ, הַאלְּטַזְּ זִיר אַיְין!
אוֹיֶ, בְּקַעַן שְׂוִין זִיר נִיט אַיְנָהָלְטָן

ENGLISH TRANSLATION

I told you and told you and told you
That beautiful I am not,
If you want me, step right up!
If you want a pretty one, control yourself.
I can't control myself any more.

I told you and told you and told you
That money have I none,
If you want me, step right up!
If you want someone rich, control yourself.
I can't control myself any more.

I told you and told you and told you
That I have no family background to speak of,
If you want me, step right up!
If you want someone who has what
I don't, control yourself.
I can't control myself any more.

I told you and told you and told you
That I am not intelligent.
If you want me, step right up!
If you want someone clever, control yourself.
I can't control myself any more.

סְטָאוּ יוֹ אַ פִּיטִי | I started to drink

TRANSLITERATION

Stav ya pyty u piyatnitsyu (subotu),
oy u piyatnitsyu (subotu)
Propyy ya, ya propyy svayu telytsyu (rabetu)
Oy treba, treba znaty yak hulyatyt
Oy treba, treba znaty brekhaty
Oy, kheshboyn tzedek vidavaty
Pred panom khozyaynom da otvechaty
A my pyem da my pyem
Da my hulyayem
Un mir trinken yayin azoy vi maim
Un mir zogn ale tsuzamen lekhaim
Veato tishma min hashomayim

ORIGINAL YIDDISH

סְטָאוּ יוֹ אַ פִּיטִי אוֹ פִּיטִינִיצִיו (סְבוֹאַטוֹ),
אוֹי אוֹ פִּיטִינִיצִיו (סְבוֹאַטוֹ)
פְּרָאַפִּיוֹ יָא, יָא פְּרָאַפִּיוֹ סְוֹאַיו טְעַלִּיצִיו (רְאַבָּאַטוֹ)
אוֹי טְרָעַבָּא, טְרָעַבָּא זְנָאַטִי יַאֲקָהּוֹלִיאָטִי
אוֹי, חַשְׁבָּוֹן צְדָקָה וּוֹדָאָוָאָטִי
פְּרָעָד פָּאָנוֹם כְּאֵיִיְינָנוֹם דָּא אַטְוּוּטָשָׂאָטִי
אָמִי פִּיעָם דָּא מִי פִּיעָם
דָּא מִי הַוּלִיאָעָם
אוֹן מִיר טְרָינִיקָעַן יִין אֶזְוִי וּוּמִים
אוֹן מִיר זָגָן אֶלְעָ צּוֹאָמָעַן לְחַיִּים
אַתָּה תְּשִׁמְעַן הַשְׁמָיִם.

ENGLISH TRANSLATION

I started to drink on Friday, on Friday
I had drunk, had drunk, my calf away.
One must, must know, how to be merry,
    One must, must know, how to talk.
    Oh, how to give a just reckoning
        For the Master, the Lord,
            Oh, to justify oneself.
But we drink, we drink, and we revel.
    And we drink wine like water,
        And we say together, "lekhayim,"
    And you, O Lord, please hearken to us in heaven.

אין דרייסן איז פינצטער | It is dark outdoors

AS SUNG BY SOLOMON (HARRY) ARY

TRANSLITERATION

In droysn iz fintster, in droysn iz fintster,
s'iz shpet bay nakht.
Men hert keyn zhum, keyn shorkh,
kayn feygele fliyen oyf der gas.
Avu bistu geven? Kh'vil mit dir
tsvey verter reydn,
Avu bistu geven? Kh'vil mit dir tsuzamen zayn.

To kum aroys tsu mir mayn tayere zis-lebn.
Ikh shtey un vart in gas, ikh veys aleyn
nit far vos.
Kum zhe aroys, kh'vil mit dir tsvey verter reydn,
Kum zhe aroys, kh'vil mit dir tsuzamen zayn.

Oy, dayn sheyn ponim mit dayne
shvartsinke otshkelekh.
Oy un dayn moyl mit dayne sheyne vaysinke tseyn.
Avu bistu geven? Kh'vil mir dir
tsvey verter reydn,
Kum zhe aroys, kh'vil mit dir tsuzamen geyn.

ORIGINAL YIDDISH

אין דרייסן איז פינצטער, אין דרייסן איז פינצטער,
ס'איז שפערט بي נאכט.
מען הערט קיין זום, קיין שאָר,
קיין פֿיגֿעַלְעַ פֿלִיעַן אויף דער גאס.
אוּוּ בִּיסְטוּ גַּעֲוֹעַן? בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר
צְוַיִּי וּוּרְטַעַרְ רַיְדָן,
אוּוּ בִּיסְטוּ גַּעֲוֹעַן? בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר צְוַזָּאמָעַן זַיַּן.
טאָ קומָ אַרְיוֹס צְוַיִּה, מִין טַפְּנַעַרְ וּסְלַעַבְּ.
אַיךְ שְׁטִי אָוּן זַוְּאַרט אִין גָּס, אַיךְ וּוּיַּסְּ אַלְיַיְן
נִיט פֿאָר וּוּאָס.
קֻומָ זְשַׁע אַרְוֹס, בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר צְוַיִּי וּוּרְטַעַרְ רַיְדָן,
קֻומָ זְשַׁע אַרְוֹס, בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר צְוַזָּאמָעַן זַיַּן.
אוּ, דִּין שַׁיִּן פְּנִים מִיט דִּינָעַ
שְׁוֹאַרְצִינְקָע אַטְשְׁקָעַלְעַה,
אוּ, אָוּן דִּין מוּילְ מִט דִּינָעַ שִׁינְעַ וּוּיסְינְקָע צַיְּן.
אוּוּ בִּיסְטוּ גַּעֲוֹעַן? בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר
צְוַיִּי וּוּרְטַעַרְ רַיְדָן,
קֻומָ זְשַׁע אַרְוֹס, בְּזַוְילְ מִיט דֵּיר צְוַזָּאמָעַן גַּיְן.

ENGLISH TRANSLATION

It is dark outdoors and late at night
Not a hum not a stir, not a bird flies in the street
Where were you? I want to speak a few words with you
Where were you? I want to be together with you.

Come on out my sweet darling
I stand here waiting in the street, bewildered
Come on out, I want to speak a few words with you
Come on out, I want to be together with you.

And your lovely face with your black eyes
And your mouth with your pretty white teeth
Where were you? I want to speak a few words with you
Come on out, I want to walk with you.

צְוּעַלְעָף אֲזִיגָעָר שְׁפָעַט בֵּין נַאֲכָט

Twelve o'clock late in the night

TRANSLITERATION

Tsvelef a zeyger shpet bay nakht,
Me zet kayn mentsh shoynt nit geyn.
Adort, adort geyt zakh Vyerothshka
Un Palmat tut ir akeygngeyn.

Yetst iz gekimen di rikhtike tsayt
Az du zolst zogn yo tsu neyn.
Akh, yo tsi neyn zog ikh dir nit
Vayl mayne eltern zey viln dikh nisht.

Oy, mayne eltern, zey tien mir shtern,
Ikh zol far dir keyn kale nisht vern.

Vi Palmat hot dos derhert,
Di geshikhte hot im shtark fardrosn,
Aroysgekhapt hot er dem revolver,
In hot Vyerothshken geshosn

Vi er hot zi nor geshosn,
Geblibn lign iz zi vi eyn shteyn.
Akh oysgekerevet hot er dem revolver
Un hot geshosn zikh aleyn.

Vi er hot zikh nor geshosn,
Di pulye hot im nisht getrofn.
Adye, adye, mayn tayer leybn.
Ikh vel shoynt mer af dir nit hofn.

Erev yonkiper oyf der nakht,
Di muter hot dos fleshl opgegosn.
A viste bsure iz men ir gekumen zogn
Az me hot Vyerothshken geshosn.

Nemt aykh tsunoyf, ale gute-fraynd,
Un nemt arop fun mir a raye.
Ikh hob gezolt geyn tsu Vyeras khupe
Un yetst gey ikh tsun ir levaye.

Nemt aykh tsunoyf, ale gute-fraynd,
Un helft mir veynen un klogen.
Az ayere kinder veln a libe shpiln,
Keyn deye zolt ir zey nisht zogn.

Zay mir moykhl, Vyera, tokhter,
Palmat iz geven bay mir der shenster.
Oy, in dayn toyt iz keyner nit shuldik.
Du host an eltere shvester.

ORIGINAL YIDDISH

צְוּעַלְעָף אֲזִיגָעָר שְׁפָעַט בֵּין נַאֲכָט
מע עט קיין מענטש שיין ניט גײַן.
דָּאָרט, דָּאָרט גִּיט וַיְיָרָאָטְשָׁקָּאָן,
אוֹן פָּאַלְמָאָט טוֹט אִיר אַקְעַגְּנָגְּיָן.

יעַצְט אַיז גַּעֲקוּמוּן דִּי רִיבְטִיקָע צְמִיט
אָז וּזְאַלְסֶט זָגָן יָא צִי נִיְּן.
אָה, יָא צִי נִיְּן זָאָג אִיךְ דִּיר נִיְּט
וּפִילְ מִינְעָע עַלְטָעָרָן, זַי וַיְילְן דִּיר נִישְׁט.

אוֹת, מִינְעָע עַלְטָעָרָן, זַי טֻוּן מִרְ שְׁטָעָרָן,
איַר זָאָל פָּאָר דִּיר קִיְּן בְּלָה נִישְׁט וּוּרָן.

וּי פָאַלְמָאָט הָאָט דָּאָס דָּעָרָה עָרָט,
די גַּעֲשִׁיכְטָע הָאָט אִים שְׁטָאָרָק פָּאָרָדָאָסָן,
אָרוֹסְטָגְעָכָּאָפְט הָאָט עָרָ דָּעָם רַעוֹאָלָוָעָר,
אוֹן הָאָט וַיְיָרָאָטְשָׁקָּעָן גַּעֲשָׁאָסָן.

וּי עָרָ הָאָט זַי נָאָר גַּעֲשָׁאָסָן,
גַּעֲלִיבָן לִיְגָן אַיז וּיְיָ אִין שְׁטָיְן.
אָה, אַיסְטָגְעָרָעוּאָט הָאָט עָרָ דָּעָם רַעוֹאָלָוָעָר
אוֹן הָאָט גַּעֲשָׁאָסָן זַי אַלְיָן.

וּי עָרָ הָאָט זַי נָאָר גַּעֲשָׁאָסָן,
די פּוֹלִיבָן הָאָט אִים נִישְׁט גַּעֲטָרָאָסָן.
אָדִיעָ, אָדִיעָ, מִין טִימֵר לְעָבָן.
איַר וּלְ שִׁין מַרְ אוּף דִּיר נִיְּט הָאָפָּן.

עָרָב יּוֹם-כִּיפּוֹר אוּף דָּעָר נַאֲכָט,
די מְוֹטָעָר הָאָט דָּאָס פְּלָעָשָׁל אַפְּגָעָמָאָסָן.
אָ וּוֹסְטָעָר בְּשָׂוְרָה אַיז מַעְן אִיר גַּעֲקוּמוּן זָגָן.
אוֹ מַעְן הָאָט וַיְיָרָאָטְשָׁקָּעָן גַּעֲשָׁאָסָן.

נַעַמְת אִיךְ צְוַנְיָהָאָלָע גַּעֲטָע-תְּרִינְיָהָאָלָע,
אוֹנְנַעַמְת אַרְאָפְט קוֹן מִרְ אַרְאיָה.
אִיךְ הָאָב גַּעֲזָלָט גִּין זַי וַיְיָרָאָס חַוָּה
אוֹן יְעַצְט גִּי אִיךְ צָוָן אִיר לוֹוִיה.

נַעַמְת אִיךְ צְוַנְיָהָאָלָע גַּעֲטָע-תְּרִינְיָהָאָלָע,
אוֹנְנַעַמְת מִרְ וַיְיָנְעָן אָונְ קָלָאָגָן.
אוֹ אַיְשָׁרָעָר קִינְנָדָר וּלְעָלָן אַלְבָע שְׁפִילְן,
קִיְּן דָּעָה זָאָלָט אִיר זַי נִישְׁט זָגָן.

זַי מִרְ מַוחָל, וַיְיָרָאָ, טָאָכְטָעָה,
פָּאַלְמָאָט אַיז גַּעֲוָעָן בֵּין מִרְ דָּעָר שְׁוֹנְסְטָעָה.
אָה, אִין דִּין טוֹט אַיז קִיְּנָרָ נִיט שְׁוֹלְדִּיק.
דוֹ הָאָסָט אָן עַלְטָעָרָ שְׁוֹוְסְטָעָה.

ENGLISH TRANSLATION

It is twelve o'clock late in the night
There are no people outdoors
Only Vyerochka is going there
And Palmat is going towards her.

It is the right time
You have to answer yes or no
Yes or no I cannot answer
My parents prevent this

When Palmat heard it
He became very upset
He took a gun
And shot Vyerochke

When he shot her
She lay as a stone
So he turned his gun toward himself
And shot himself

He shot himself
But the bullet didn't hit him
Farewell my life
I have no hopes any more.

On the evening of Yom Kippur
The mother broke the glass
Bad news came to her
That Vyerochka was shot

Hold me my dear friends
And make an example from me
I should go to the Vyera's wedding
And now I am going to her funeral

Hold me my dear friends
And help me to cry
When your kids will be in love
Don't tell them your ideas

Forgive me, my daughter Vyera,
I liked Palmat a lot
No one is guilty in your death
Because you have an older sister.

קָום לְאַמִּיר בַּיִדֻּע אַ לִיבָּע שְׁפִילָן

Come let's be in love

As sung by SOLOMON (HARRY) ARY

TRANSLITERATION

Kum, lomir beyde a libe shpiln,
Mir zaynen beyde fun got a por.
Oy, shvern shver ikh dir baym sher-un-ayzn
Az vartn vel ikh oyf dir tsvey-dray yor.

Oy, tsvey-dray yor vel ikh oyf dir vartn
Un afile fir iz dokh oykh keday.
Oy, gelt in polk arayn vel ikh dir shikn
Un mutshen vel ikh zikh bay shnayderay.

Bay shnayderay vel ikh zikh mutshen
Un lebn vel ikh in groys noyt.
Az du vest fun dayn sluzhbey kumen
Zolstu nit zogn ikh bin an alte moyd.

Veyn nisht, dushe, veyn nisht, lyube,
Du nem a britshkele un for ahem.
Vi gikh ikh vel zikh nor fun polk bafrayen
Vel ikh kumen tsu dir tsu geyn.

ORIGINAL YIDDISH

קָום לְאַמִּיר בַּיִדֻּע אַ לִיבָּע שְׁפִילָן
מִיר זִינְנָעַן בַּיִדֻּע פֹּון גָּאת אַ פָּאָה
אַי, שְׁוֹעָרָן שְׁוֹעָר אִיךְ דֵּיר בַּיִם שְׁעָר-אָזְן-אַיְזָן
אוֹ וְאַרְטָן וְעַל אִיךְ אַיְף דֵּיר צְוַיִּידָרִי יָאָה.

אוֹ צְוַיִּידָרִי יָאָר וְעַל אִיךְ אַוְיָף דֵּיר וְאַרְטָן
אוֹן אַפְּיָלוֹ פֹּיר אוֹן דָּאָךְ אַוְיָף בְּדָאי.
אוֹ, גַּעֲלָת אִין פָּאַלְקָ אַרְטִין וְעַל אִיךְ דֵּיר שִׁיקָּן
אוֹן מַוְתְּשָׁעַן וְעַל אִיךְ זִיךְרָ בַּי שְׁנַיְידָרִי.

בַּי שְׁנַיְידָרִי וְעַל אִיךְ זִיךְרָ מַוְתְּשָׁעַן
אוֹן לְעַבְנָן וְעַל אִיךְ אַיְן גְּרוּסָנוֹת.
אוֹ זָו וְעוֹסֶט פֹּון דִּימָן סְלוֹזְשָׁבָע קְוָמָעַן
זָאַלְסָטוֹ נִיטָּזָאָגָן אִיךְ בַּיְן אַנְאַלְטָעָמִיד.

וְוַיַּן נִשְׁתָּט, דּוֹשָׁע, וְוַיַּן נִשְׁתָּט, לִיוּבָע
דוֹ נָסָם אַ בְּרִיטְשָׁקָעַלְעָ אַוְן פָּאָר אַחִים.
וַיַּיְגַּר אִיךְ וְעַל זִיךְרָ נָאָר פֹּון פָּאַלְקָ אַבְּרִיגְּמָעָן
וְעַל אִיךְ קְוָמָעַן צָו דֵּיר צָו גַּיְן.

ENGLISH TRANSLATION

Come let's be in love
We are a pair ordained by God
I swear to you on scissors and iron
That I will wait for you two or three years.

I will wait for you two or three years
Even four, is also OK
I'll send money to the regiment
And suffer alone at my sewing.

At my sewing I will suffer
And live in great need
When you do return from service
You shouldn't say I'm an old maid.

Don't cry sweetheart, don't cry my darling
Take a small carriage and travel home
As soon as I am free from the regiment
I will come back to you.

מענטשן, הערט זיך אינן מיטן קאָפּ People, listen carefully

AS SUNG BY SYLVIA AND SOLOMON (HARRY) ARY

TRANSLITERATION

Mentshn, hert zikh ayn mit kop,
Ikh vel aykh bald dertseyln.
Ikh vel aykh zingen a lid.
Fun dem soldatshikls lebn.
Un az okh un az vey iz tsu mayne yunge yorn
Az ikh darf zayn ba fonyen a soldat!

Yontev, az men geyt fun shul,
Hert men a geyomer, a geveyn.
In ale geselekh fil,
Zeyt men soldatshiklekh shteyn.
Oy, tsu yedn balebos zenen zey tsugegangen.
"Nemt af yontev a soldat!"

Der balebos nemt im on far der hant
In lozt im shteyn bay der tir.
Aleyn geyt er arayn tsu der madam,
"Kh'hab gebrakht a gast far dir!"
"Oy, dayne gest zenen mir shoyn bakant,
Avade af yontev a soldat!"

Dus soldatshikl vus shteyt unter der tir,
Er tut dos alts oyshern.
In fun di reyd fun der madam
Bagist er zikh mit blutike trern,
"Akh, ir mentshn, oy, ir libe mentshn,
Tsi veyst ir vos iz mayn geveyn?
Tsi veyst ir, mentshn, akh, ir libe mentshn,
Vos fun ayere kinder kon geshen?"

ORIGINAL YIDDISH

מענטשן, הערט זיך אינן מיט קאָפּ
איך וועל איפּך באַלד דערצ'יל.
איך וועל איפּך זינגען אַ לִיד
פֿון דעם סָאלְדָאַטְשִׁיקְלָס לעבען.
און אַז אָרְן אָז וויי אַיז צו מִינְעָן יונגעַ יָרָן
אוֹ אַז דָּאָרָף זִין בֵּי פֿאנְגִּיעַן אַ סָּאלְדָאַטְן!

יּוֹם-טוֹב, אָז מַעַן גִּיטְפּוֹן שׂוֹל,
הֻעֶרטּ מַעַן אֲגַעְיָמָה, אֲגַעְיָיִן.
אַיִן אַלְעַ גַּעֲטַלְעַר פִּילַּן,
זַעַטּ מַעַן סָאלְדָאַטְשִׁיקְלָעַר שְׁטִיבָן.
אוֹיַּה יְעַדְנָה בְּלָלְהַבִּיתּ זַעַנְעַן זַיְּצַוְגַּעַגְּגָעַן.
"גַּעַטּ אַיִּיףּ יוֹם-טוֹב אַ סָּאלְדָאַטְן!"

דָּעַר בְּלָלְהַבִּיתּ נַעֲמַת אִים אַז פֿאָר דָּעַר הָאָנוֹט
אוֹן לְאֹזֶט אִים שְׁתִּין בֵּי דָעַר טִיה.
אַלְיִין גִּיטּ עַר אַיִּין צַו דָעַר מַאֲדָם,
בְּחַאְבָּבְגַּעַרְבָּכְטּ אַגָּסְטּ פֿאָר דִּירְיָן!
אוֹתִי, דִּימְנָעַ גַּעַטּ זַעַנְעַן מִיר שְׂוִין בָּאָקָאנְטּ,
אוֹודָאי אוֹיַּףּ יוֹם-טוֹב אַ סָּאלְדָאַטְן!"

דָּאָס סָאלְדָאַטְשִׁיקְלָוּן וּאָס שְׁטִיטִי אָונְטְּנָעַר דָעַר טִיה,
עַר טָוטּ דָּאָס אַלְץ אַוְיסְהָעָרָן.
אוֹן פֿוֹן דִּירְיָד פֿוֹן דָעַר מַאֲדָם
בָּאֲגִיסְטּ עַר זִיךְ מַיְטּ בְּלוֹטִיקּ טְרָעָרָן,
"אָה, אַיר מענטשן, אָה, אַיר לִיבָּעַ מענטשן,
צַי וַיִּסְטּ אַיר מענטשן, אָה, אַיר לִיבָּעַ מענטשן,
וּאָס פֿוֹן אַיִּיעָרּ קִינְדָעָר קָאָן גַּעַשְׁעָן?"

ENGLISH TRANSLATION

People, listen carefully,
And I will tell you all about it.

I will sing you a song
About the life of a young soldier.
“Oh it’s woe unto me and my young years,
That I have to serve in Fonye’s* army!”

On the holidays, when folks are returning home from shul,
You can hear the crying and the moaning.
In all the lanes all around,
Many young soldiers are gathered.
They approach each householder, pleading:
“Take a soldier home for the holiday!”

The householder takes him by the hand,
And then lets him stand outside the door,
While he goes in alone to his wife, saying:
“I’ve brought you a guest!”
“Oh, I know your kind of guest!
Probably a soldier for the holiday!”

The young soldier standing at the door,
Overhears their conversation.
Upon the wife’s remarks,
He sheds bitter tears.
“Oh you people, kind and loving people,
Do you know why I am weeping?
Oh, do you know, dear people,
That this can happen to your own children?”

**pejorative term for Russians*